

BEVROREN KIKKERS

DOOR

DAVID TOMKINS

JUFFROUW Wiegelaar woonde in de Kerkpolder in een enigszins vervallen huisje met een rieten dak. Op dat dak groeide mos en huislook, half er overheen hingen de lage takken van een vlierboom, die 's zomers met witte bloemschermen en in 't najaar met blauwe besjes versierd was. Het huis had tamelijk grote kamers en een uitgebouwd keukentje beneden — boven, onder het hellende dak, was met planken een bescheiden hoekje afgetimmerd, waar net een ouderwets ledikant in paste, met zware groene gordijnen er omheen — een ledikant met een beddekwest, waar je je 's morgens aan op kon trekken, als je te diep in de met veren gevulde peluw was weggezakt. Dat bed stond altijd opgemaakt: lakens, twee rose en een blauwe wollen deken en een hagelwitte, zelfgehaakte spreij van zeshoeken, die door bloemslingers waren verbonden.

Recht onder de vloer ervan bevond zich de slaapkamer van de bewoonster, want het bed op zolder was bestemd voor de enkele logé's, die zo twee of drie maal per jaar met een taxi door de Kerkpolder kwamen aanzetten. Voor de oudere logé's, bedoel ik: Juffrouw Wiegelaar had namelijk op het ogenblik, dat dit verhaal begint, wel twee gasten, maar dat waren jongens van een jaar of twaalf, gewone straatjongens, die best op een losse matras en gewikkeld in afgedankte dekens en mantels in een hoek van de zolder konden slapen. Toon en Boon heetten ze, dat wil zeggen: Toon in 't Veld en Jozef Boon; ze noemden juffrouw Wiegelaar niet Trui en dat kwam vanwege een zekere familierelatie, die ik me zo gauw niet meer kan herinneren. In deze Kerstvacantie — wel, daar heb ik helemaal nog niet gezegd, dat het midden in de winter was — nu dan, in deze Kerstvacantie, die helaas al weer ten einde liep, logeerden ze in het gezellige kleine huisje en brachten hun tijd aangenaam door met schaatsenrijden op de sloten in de omgeving, met het stukslaan van bom-ijs, met sneeuwballen gooien en met het zoeken naar de langste ijskegel, die aan het rieten dak hing.

Nu moet ik eerst even iets vertellen van twee kikkers. 's Winters zie je nooit kikkers — waar zijn ze dan? Ergens moeten ze leven, want in de lente zitten ze ineens weer tussen het riet te kwaken. Het tweetal, dat ik op het oog heb, Koewak en Kawak, hadden in het najaar, toen het kouder werd, een schuilplaats gezocht onder een laag dorre bladeren in de ondiepe sloot achter het keukentje van juffrouw Wiegelaar. Ze werden al trager in hun bewegingen en begin December zei Koewak: „Ik begin slaap te krijgen.”

„Ik ook” bromde Kawak, „en aangezien er weinig muggen en vliegen meer zijn om op te eten, lijkt het mij het beste, dat we een dutje doen tot de zon warmer wordt. Dat merk je van boven en dan klimmen we langs de dotterbloemenstengels tot in de wei met de madeliefjes.”

„Uit . . . uit . . . uitstekend!” geeuwde Koewak: je kon door zijn open bek tot halverwege in zijn lege maag zien. „Slaap wel”. Daarop trok hij zijn ogen naar binnen, vouwde zijn achterpoten op en leek op een verstening. Kawak

ging op dezelfde manier naast hem zitten en toen gebeurde er iets gekks: het water om hen heen bevroor en de kikkers bleven als paling in gelei tussen de dorre bladeren.

Om tot de jongens Toon en Boon terug te keren: op 6 Januari eindigde hun vakantie en op 5 Januari pakten ze hun koffers, denk je? Mis hoor! ze hadden niet eens een koffer!

Boon bezat een tandeborstel en Toon een stukje Sunlightzeep, natuurlijk hadden ze vergeten pyama's mee te nemen, maar nicht Trui maakte uit een versleten nachtjapon twee zeemansbroeken, waar ze helemaal in konden.

Op 5 Januari deden Toon en Boon heel iets anders, ze traptten het ijs stuk in het kleine slootje achter het keukentje. Dat ging gemakkelijk, omdat er lucht onder zat. Toon inspecteerde met belangstelling de lange rijen luchtbelletjes, de grassprietten en de kroosblaadjes, die in de brokken ijs zaten vastgevroren, maar opeens riep hij: „Zeg, kijk eens, wat zit daar voor een klomp?” In een schots van behoorlijke grootte was een wonderlijke plakkaat van groen en bruin zichtbaar.

„Me dunkt, dat ik een poot ziel!” mompelde Boon, „een kikkerpoot lijkt het wel!” — „Jò, 't is een hele kikker!” gilde z'n vriend opgetogen, „en kijk eens, daar vlak naast! Dat is er nog een!”

„Dat is zeldzaam!” riep Boon, „zo iets heb ik nog nooit gezien. Dat moeten we morgen meenemen!”

„En op school aan meester geven!”

„Da's een acht op m'n lijst!” — „Of op de mijne!” — „Ik heb ze 't eerst gezien.” — „Zeg,” zei Toon met het oordeel van Salomo, „weet je wat? We hakken dat blok middendoor, ieder een kikker!”

„Hakken niet, zagen is beter!” — „Heb je hier een zaag?” — „Nee, hier niet, maar wel bij ons thuis in de stad”. — „Nou” zei Boon, „laten we dan eerst beginnen, met hier dat stuk ijs zo klein mogelijk te maken. Nicht heeft in het keukentje wel een bijl.”

Inderdaad, juffrouw Wiegelaar had een bijl, maar ze stond net bij 't fornuis pannekoeken te bakken, toen Toon er naar greep.

„Hé, hé!” riep ze, „wat moet dat?”

„Houtjes hakken voor de kachel” zei Toon met een braaf gezicht.

„Nou, dat vind ik nog eens aardig van je, om me die laatste dag zo te verwennen!”

Ja, toen moest er wel iets van dien aard gebeuren: Boon greep buiten een half verrotte paal en Toon sloeg er tien splinters af. Toen zagen ze nicht naar binnen gaan en ze renden naar het slootje, om de kostbare vondst een zodanige vorm te geven, dat ze in een geknoopte zakdoek was mee te nemen. Zonder ongelukken bereikten ze vervolgens het huis en de zolder.

„Zeg” riep Toon, „heb je wel eens gehoord, dat je ijs kunt bewaren in een wollen deken? Die houdt de warmte van buiten tegen.”

„Als je maar niet de deken van ons bed neemt. „Welnee, jò, we leggen dat blok aan 't voeteneind van 't logeerkamerbed” zei Toon. „Dan blijft het vannacht vast goed en morgen vissen we wel ergens een wollen lap op. Nicht laat ons met de taxi naar huis brengen — dat is een half uurtje en je zult zien, dat we die kikkers in school krijgen, zonder dat er een druppel afloopt.”

„Komen jullie eten?” riep juffrouw Wiegelaar van beneden.

„We komen” zei Toon gehoorzaam, maar eerst stopten ze de kikkers in hun glazen paleisje aan 't eind van 't ouderwetse ledikant onder de wol.

Juffrouw Wiegelaar at precies om vijf uur. Om half zes was ze klaar, om kwart over zes had ze afgewassen, om zeven uur dronk ze thee.

De jongens kregen half versleten prenteboeken te zien en vergaten bij

Maar eerst stopten ze de kikkers in hun glazen
paleisje onder de wol.

de geschiedenis van Aladin met de wonderlamp en de groot-vizier, die in een ooievaar veranderde, 'hun zeldzame vondst.

Want zeldzaam was het zeker, om kikkers in ijs te hebben.

Half negen.

Pud, pud, pud!

Wat was dat?

„'t Lijkt wel, of er een auto stilsthoudt” zei Boon.

Juffrouw Wiegelaar lei haar bril neer, streek haar schort glad en wachtte bevend op de bel, die kwam.

„Ga jullie maar kijken, jongens” zei ze, „'t kunnen best inbrekers zijn”.

Maar een bekende stem deed haar eensklaps lachen; ze slofte naar de deur en viel in de uitgestoken armen van een omvangrijke boerin, die met verwonderlijke snelheid begon te verhalen:

„Trein gemist, even opzoeken, blijven slapen, morgen verder” Ja, ja, knikte de vrouw des huizes, „'t is al lang goed. Ik heb je zeker in geen twee jaar gezien, Mina! Doe je goed af, we hebben net een half pond Janhagel in 'huis.”

De avonturen van Aladin met de wonderlamp en die van de grootvizier van Bagdad bleken niet op te kunnen tegen de nieuwtjes, die Mina een uur lang ten beste gaf omtrent een oom met een blauwe bril, een opgezette kanarievogel, die toch ging zingen als ie op de radio werd aangesloten en een twist met buurvrouwen, over een verstopt keukenputje.

Boon en Toon hingen aan haar lippen. Opeens echter, toen ze het over een vroeg gestorven goudvisje had, schoot Toon het ijsblok met de kikkers te binnen; hij keek Boon aan, maar die scheen nog aan niets te denken.

Een trap tegen z'n schenen onder de tafel deed hem opkijken.

Toon richtte een welsprekende blik op Mina en vervolgens op het plafond.

Boon schrok zichtbaar, dacht even na en zei toen bijzonder vriendelijk en beleefd: „Nicht Trui, mogen we nu naar bed gaan?”

De vrouwen staakten plotseling hun gesprek.

„Naar bed?” vroeg niet verbaasd, „'t is de laatste avond en anders willen jullie altijd opblijven!”

„We moeten morgen op reis”, kwam Toon z'n vriend te hulp.

„Op reis? 't zou wat: een half uurtje in een taxi. En we zitten nou net zo gezellig!”

„Eigenlijk” begon Mina ernstig, „heeft de jongen gelijk. Ik wil ook vroeg naar bed: zo'n dag uit zijn is vermoeiend en vóór ik ging, moest ik de koeien nog melken.”

„Zoals je wilt” zei nicht Trui enigszins teleurgesteld, „je bed staat klaar,” je hebt er maar in te stappen!”

Toon en Boon voelden een koude rilling langs hun ruggegraat lopen bij de gedachte aan de onheilen, die noodzakelijkerwijze uit deze gang van zaken moesten voortvloeien.

Zal ik eens gaan kijken, of het logeerkamerbed is opgemaakt?” vroeg Toon onderdanig.

„Da's altijd klaar.”

„Maar ik geloof, dat de waterkaraf niet gevuld is” meende Boon.

„Hoe komen jullie opeens zo hulpvaardig?” Juffrouw Wiegelaar begon ietwat achterdochtig te kijken en de jongens begrepen, dat het noodlot niet meer te keren was. Ze gaapten op hetzelfde ogenblik zo hard ze konden.

„Ja, we moeten naar bed” zei Mina en een kwartier later klotste de hele familie de zoldertrap op, behalve juffrouw Wiegelaar, die, zoals we zeiden, recht onder het logeerkamertje sliep.

Het werd stil in huis — het werd stil daarbuiten.

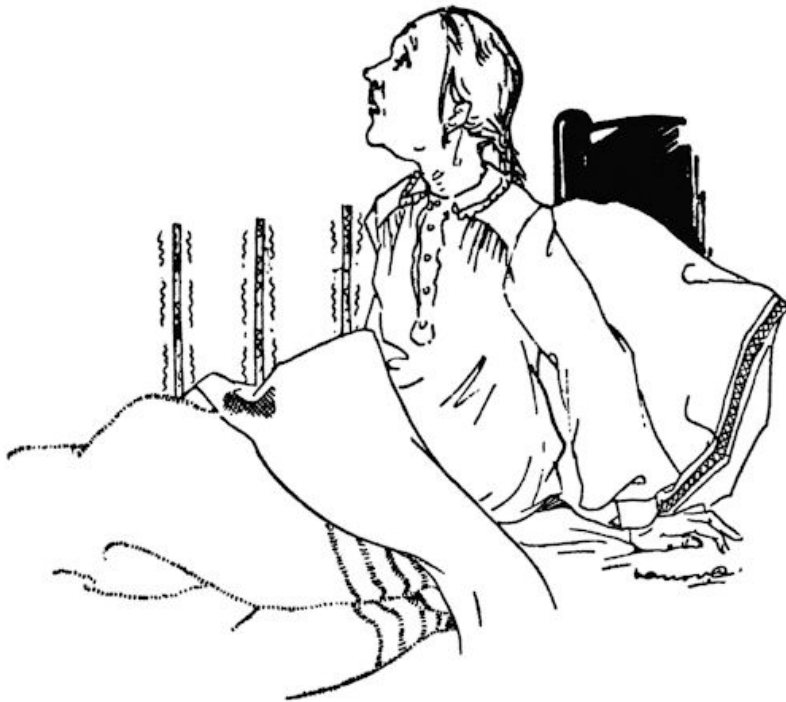
Aan de horizon stapelden zich sneeuwwolken op tot grillige kastelen. Je begreep niet, hoe uit de kale, witte weilanden ooit weer boterbloemen en meizoentjes konden opschieten. Maar op het ouderwetse ledikant in de logeerkamer van juffrouw Wiegelaar had Januari geen vat; daar zorgde de welgedane boerin wel voor, die nooit last van koude voeten had en dus het uiteinde van het bed in de mening bracht, dat de temperatuur minstens vijftien graden boven nul was, inplaats van vijf graden er onder.

Het ijsblok, dat heel aan het voeteinde lag, onbereikbaar voor de grote tenen van Mina, die kort van stuk was, begon langzaam te smelten. Het water trok eerst in de wollen deken en zocht toen langzaam een weg naar beneden toe, langs de veren naar de matras.

De beide kikkers kwamen vrij.

Half verstijfd nog begonnen Koewak en Kawak hun lange achterpoten in en uit te trekken. Toen de bloedsomloop hersteld was, zei Kawak: „Je zou aan de warmte zeggen, dat het lente wordt.”

„Inderdaad” geeuwde Koewak, „maar weet je, wat ik vreemd vind? Dit jaar schijnt de warmte van onderen te komen en niet van boven.”

Het lekt!

„We liggen zeker op onze rug” antwoordde Kawak onverschillig. „Trouwens, de zon is nog niet op, alles is even donker hier. Het gras kriebelt ook veel meer dan 't vorige jaar.”

Na enige vergeefse pogingen slaagden ze erin, tussen de plooiën van de deken uit te kruipen en boven op 'het bed zaten ze verbaasd het logeer-kamertje van juffrouw Wiegelaar op te nemen.

„Het is hier kouder dan beneden” merkte Koewak op, „gewoonlijk is 't net andersom. Toch moet het al ver in 't voorjaar zijn, want in de verte begint het te onweren.”

Hij had het snurken van de vast-slapende boerin gehoord.

Op dat ogenblik bereikte de eerste waterdruppel de onderkant van de matras en viel op de vloer. Boon en Toon, die nog geen oog dicht hadden gedaan en die op het ergste voorbereid waren, hoorden het.

Tik, tik, tik, tik, tik! ging het opeens.

Dat was een heel straaltje.

„Nou komt het!” fluisterde Toon benauwd, want in de slaapkamer van nicht Trui begon het bed te kraken. Enige druppels hadden kans gezien, tussen de planken van de zoldervloer door te dringen.

„Stil” zei Boon, „ze zegt wat.”

„Het begint hier te lekken!” hoorden ze nicht mompelen. „Hoe kan dat nou? Jongens” riep ze kort daarna naar boven, „het lekt. Wat voeren jullie toch uit?”

„Doen alsof je slaapt” fluisterde Toon.

„Het lekt!” zei juffrouw Wiegelaar nog eens verbaasd, maar vóór ze kon opstaan om een paraplu te halen, weerklonk eensklaps een snerpende gil.

Juffrouw Wiegelaar, die al halverwege uit bed was, schoot als een haas weer diep onder de dekens, waar ze klappertandend bleef luisteren naar volgende gillen.

Je begrijpt al, wat er gebeurd was.

Koewak en Kawak namelijk, die niet begrepen, waarom bij dit warme weer hun sloot er zo vreemd uitzag, hadden ieder een reusachtige sprong gedaan. Daarbij kwam Koewak op de linker wang van Mina te zitten en Kawak op haar rechter oog.

Door deze gebeurtenis werd de logé natuurlijk wakker: ze tastte om zich heen en gilte van angst, toen ze de vochtige, kille, zachte kikkerlijven voelde. Daarna schoot ook zij zo ver mogelijk onder de dekens en een onheilspellende stilte trad in.

„Hoorde je die stoomfluit?” zei Koewak tegen Kawak, terwijl ze samen op de zoldervloer rondhipten. „Dat was de stoomgemaal achter in de polder. We komen nu in de goede richting.”

Ondertussen lagen Boon en Toon stil te fluisteren: zij waren niet zo erg geschrokken als de vrouwen, want een dergelijke ontknoping hadden ze verwacht. Maar wie kon bewijzen, dat ze dit niet met opzet gedaan hadden?

Niemand natuurlijk: je bent er bij, als de schijn tegen je is!

En zo kan ik er helaas! niets aan doen, dat dit verhaal voor de jongens niet goed afloopt.

Waar juffrouw Wiegelaar in gewone omstandigheden aan den slagjongen zou hebben gevraagd, een taxi uit de stad voor haar op te bellen, bepaalde ze zich nu tot het smeren van vier boterhammen, nadat ze van Mina een verward verhaal over slangen en schildpadden had gehoord. Die vier boterhammen, met niets erop, gaf ze zwijgend en met een bedroefd gezicht aan Toon en Boon. Toen deed ze de voordeur open.

„Maar luister nu eens, nicht . . .” begon Toon.

„Als ik eens wat mag zeggen . . .” viel Boon hem in de rede.

„Niets te luisteren en niets te zeggen” gromde juffrouw Wiegelaar boos. „Ik weet wat ik weet.”

Daar was niets tegen in te brengen.

Ai! wat een sneeuwstorm joeg buiten over de weilanden. Meer dan een uur moesten ze erin lopen, om de buitenwijken van de stad te bereiken.

„Waar zouden de kikkers nu zijn?” zei onderweg Boon tegen Toon.

Hij wist het natuurlijk niet, maar ik weet het wel.

In een heel klein donker hoekje van de zolder, vlak naast de schoorsteen, hadden ze een holletje ontdekt, onder de pannen en dichtbij een goot. Het had het voordeel, tegelijk warm en vochtig te zijn.

„Hier blijven we, tot de echte lente komt!” stelde Koewak voor.

Kawak vond het best — hij had al drie keldermotten en een duizendpoot gevangen. Maar . . . en nu komt de straf voor de verkeerde beoordeling van nicht Trui: om de twee dagen kwaakten de beide kikkers op zolder een kwartier lang, de hele winter door. Het was vooral op stille avonden een spookachtig geluid, dat nicht zenuwachtig maakte, maar toch durfde ze niet te gaan kijken, waar het ongedierte zich verstopt had.